Y CYNGOR DYDD IAU, 8 MAWRTH 2018

Yn bresennol: Y Cynghorydd Annwen Daniels (Cadeirydd); Y Cynghorydd Annwen Hughes (Is-gadeirydd).

Y Cynghorwyr: Craig ab Iago, Menna Baines, Freya Hannah Bentham, Dylan Bullard, Stephen Churchman, Steve Collings, R.Glyn Daniels, Anwen Davies, Elwyn Edwards, Alan Jones Evans, Aled Evans, Dylan Fernley, Peter Antony Garlick, Simon Glyn, Gareth Wyn Griffith, Selwyn Griffiths, Alwyn Gruffydd, John Brynmor Hughes, R.Medwyn Hughes, Sian Wyn Hughes, Judith Humphreys, Nia Jeffreys, Peredur Jenkins, Aeron M.Jones, Aled Wyn Jones, Berwyn Parry Jones, Charles W.Jones, Elin Walker Jones, Elwyn Jones, Huw Wyn Jones, Keith Jones, Kevin Morris Jones, Sion Wyn Jones, Eryl Jones-Williams, Cai Larsen, Dilwyn Lloyd, Dafydd Meurig, Dilwyn Morgan, Linda Morgan, Dafydd Owen, Edgar Wyn Owen, W.Roy Owen, Jason Parry, Nigel Pickavance, Rheinallt Puw, Dewi Wyn Roberts, Elfed P.Roberts, Gareth A.Roberts, John Pughe Roberts, W.Gareth Roberts, Mair Rowlands, Paul Rowlinson, Angela Russell, Dyfrig Siencyn, Mike Stevens, Gareth Thomas, Ioan Thomas, Hefin Underwood, Catrin Wager, Cemlyn Williams, Eirwyn Williams, Elfed Williams, Gareth Williams, Gethin Glyn Williams a Gruffydd Williams.

Hefyd yn bresennol: Dilwyn Williams (Prif Weithredwr), Iwan Trefor Jones (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Iwan Evans (Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol / Swyddog Monitro), Geraint Owen (Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol), Rhun ap Gareth (Uwch Gyfreithiwr / Dirprwy Swyddog Monitro), Ffion Madog Evans (Uwch Reolwr Cyllid), Vera Jones (Rheolwr Democratiaeth), Eurig Williams (Rheolwr Gwasanaethau Ymgynghorol Adnoddau Dynol), Caroline Roberts (Rheolwr Buddsoddi), Dewi Jones (Rheolwr Gwasanaeth Cefnogi Busnes y Cyngor) ac Eirian Roberts (Swyddog Cefnogi Aelodau).

1. YMDDIHEURIADAU

Y Cynghorwyr Louise Hughes, Anne Lloyd Jones, Eric Merfyn Jones, Linda Ann Jones, Beth Lawton, Dewi Owen, Peter Read ac Owain Williams.

2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o’r Cyngor a gynhaliwyd ar 14 Rhagfyr, 2017 fel rhai cywir.

3. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Datganodd y Swyddog Monitro fuddiant personol yn eitem 9 ‘Adolygiad Blynyddol – Polisi Tâl y Cyngor 2018/19’ ar ran y prif swyddogion oedd yn bresennol gan fod yr adroddiad yn ymwneud â’u cyflogau.

‘Roedd o’r farn ei fod yn fuddiant oedd yn rhagfarnu ac, ynghyd â’r Pennaeth Cyllid a’r Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol, gadawodd y Swyddog Monitro'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem.

4. CYHOEDDIADAU’R CADEIRYDD

Cydymdeimlwyd â’r Cynghorydd Simon Glyn ar golli ei dad.

Cydymdeimlwyd hefyd a theuluoedd dau aelod o staff, sef:-

- Iwan Huws o’r Adran Ymgynghoriaeth a fu farw drwy ddamwain yn ddiweddar.
- Daffni Eynon Williams o’r Adran Gwasanaeth Plant a fu farw yn eithaf sydyn tua phythefnos yn ôl.

Nodwyd bod y Cyngor hefyd yn dymuno cofio am bawb o fewn cymunedau’r sir oedd wedi colli anwyliaid yn ddiweddar.

Safodd y Cyngor fel arwydd o barch.

Llongyfarchwyd:-

- Y Cynghorydd Ioan Thomas ar ddod yn daid i ferch fach.
- Sue Owen, siop flodau Lili Wen Porthmadog ar ennill cystadleuaeth Welsh Weddings Award Cymru am y siop flodau orau yng Ngogledd Cymru.

Diolchwyd i’r aelodau am eu hyblygrwydd yn sgil gorfod newid trefniadau’r cyfarfod hwn o’r Cyngor ar fyr rybudd a diolchwyd i staff y Cyngor oedd wedi mynd y filltir ychwanegol i gefnogi cymunedau’r sir yn ystod y tywydd garw diweddar.

Diolchwyd i’r aelodau am gytuno i gael tynnu eu lluniau i ddathlu’r ffaith bod heddiw yn Ddiwrnod Rhyngwladol y Merched. Hefyd, anogwyd pawb i edrych ar y cyfryngau cymdeithasol i weld lluniau o nifer o ferched enwog o Wynedd ac i ymuno yn y dathliadau drwy enwebu mwy.

Cyfeiriwyd at y fideo ‘Dathlu ein Cymreictod’ a ddangoswyd i’r aelodau cyn dechrau’r cyfarfod. Eglurwyd mai’r Adran Addysg oedd wedi comisiynu’r gwaith ‘Cewri Cymru’ i gefnogi’r Strategaeth Iaith Uwchradd er mwyn hyrwyddo’r ymdeimlad o hunaniaeth Gymreig.

5. CYFLWYNO DEISEB

Cyflwynodd y Cynghorydd Cemlyn Williams ddeiseb i’r Cadeirydd ar ran bron i 300 o blant a phobl ifanc cylch Caernarfon yn galw ar y Cyngor i gadw Canolfan Ieuenctid Penrallt yn agored.

Diolchodd y Cadeirydd i’r aelod am y ddeiseb gan nodi y byddai’n ei throsglwyddo i sylw’r adran berthnasol.

6. GOHEBIAETH, CYFATHREBIADAU, NEU FUSNES ARALL

Dim i’w nodi.

7. MATERION BRYS

Dim i’w nodi.

8. CWESTIYNAU

(Dosbarthwyd atebion ysgrifenedig yr Aelodau Cabinet i’r cwestiynau i’r aelodau ymlaen llaw.)

(1) Cwestiwn gan y Cynghorydd Nia Jeffreys

"Pa gamau mae Cyngor Gwynedd yn eu cymryd i orfodi datblygwyr sy'n berchen tir neu adeiladau yng Ngwynedd i edrych ar ôl eu safleoedd gan eu cadw yn daclus ac yn ddiogel?"

Ateb gan yr Aelod Cabinet Amgylchedd, y Cynghorydd Dafydd Meurig

"Mae yna rywfaint o offer yn y bocs tŵls gan y Cyngor ar gyfer pethau fel hyn, ond yn amlwg, os ydym ni'n sôn am dir preifat, cyfrifoldeb y perchennog ydyw yn y bôn ond mae yna rywfaint o dŵls penodol. Yn Neddf Amddiffyn yr Amgylchedd 1990 mae yna bwerau gwarchod y cyhoedd os ydi rhywbeth yn creu perygl i iechyd i fedru gwneud rhywbeth amdano fo, i orfodi. Hefyd mae yna bwerau o dan Adran 215 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990. Mae yna bwerau gorfodi os ydi rhywle yn flêr ofnadwy ond 'rwy'n tybio efallai mai'r hyn sydd y tu ôl i hyn yw'r ffaith bod yr aelod wedi bod yn poeni am flerwch ar safle'r Colisiwm ym Mhorthmadog, ac 'rwy'n meddwl, er bod hwnnw'n dir preifat, bod yna symudiad wedi bod yno a bod pethau wedi eu datrys bellach."

Cwestiwn Atodol gan y Cynghorydd Nia Jeffreys

"Beth mae'r Cyngor yn gallu wneud am adeiladau, e.e. adeilad yr Hen Felin neu adeilad Capel Seion yn fy ward i lle mae gan bobl leol bryder am ddiogelwch y cyhoedd am fod yr adeiladau yma yn denu plant a phobl ifanc i mewn iddynt a hefyd oes yna rywbeth rhagweithiol y gall y Cyngor ei wneud hefo safle, e.e. Tŷ Moelwyn ym Mhorthmadog i rwystro'r adeilad fynd i'r fath stad yn y lle cyntaf unwaith y bydd y staff Cyllid a Thollau wedi gadael yr adeilad?"

Ateb gan yr Aelod Cabinet Amgylchedd, y Cynghorydd Dafydd Meurig

"O ran diogelwch, mater yn benodol i'r tirfeddiannwr ydi gwneud yn siŵr bod y safle yn ddiogel. Gall y Cyngor ddefnyddio disgresiwn y pwerau yma i fynd ar ôl y perchennog, os oes angen gwneud hynny, ond 'rwy'n meddwl, fel gyda llawer o faterion fel hyn, mai mater ydyw o gysylltu hefo'r adran a hefo minnau i fynd ar ôl pethau fel hyn os ydyn nhw'n codi, ond yn sicr fe wnawn hynny os oes yna broblem."

(2) Cwestiwn gan y Cynghorydd Sion Jones

"Be ydy barn yr Aelod Cabinet ar ddyfodol cynghorau cymuned a thref ein Sir?"

Ateb gan Arweinydd y Cyngor, y Cynghorydd Dyfrig Siencyn

"Nid wy'n siŵr faint o bwys ydi o beth ydy fy marn i, ac mae gen i farn ers blynyddoedd lawer fel aelod o Gyngor Tref Dolgellau. Mae'r ateb yna ac yn ddarllenadwy. Mi roedd sôn ar un pryd bod y Llywodraeth yng Nghaerdydd yn mynd i roi cyfrifoldeb am ad-drefnu cynghorau cymuned i'r cynghorau sir a phan wnes i glywed hynny, 'roeddwn yn gwaredu, oherwydd fyddwn i ddim yn dymuno cael y cyfrifoldeb yna ar y Cyngor, ond hwyrach wedyn bod yna ddadl dros wneud hynny."

Cwestiwn Atodol gan y Cynghorydd Sion Jones

"Ydi o'n amser i ni fel Cyngor Gwynedd ofyn am newid radical yn y ffordd mae cynghorau cymuned a thref yn gweithredu yn ein cymunedau yng Ngwynedd a Chymru?"

Ateb gan Arweinydd y Cyngor, y Cynghorydd Dyfrig Siencyn

“Rydw i’n hoff o newidiadau radical, ac rydw i’n cytuno â’r aelod, os oes ad-drefnu llywodraeth leol i fod, mae yna le i ni gychwyn hefo cynghorau tref a chymuned ac mae yna ymdrechion wedi digwydd yn wirfoddol, ond enghreifftiau prin ydyn nhw, ar draws y sir ac ar draws Cymru. Mae yna lefydd yng Nghymru lle nad oes cyngor cymuned o gwbl ac mae na gwestiwn ynglŷn â’u gwerth. Pan mae’r agenda rhanbartholi yn mynd yn ei flaen fel y mae, ac nid ydym yn siŵr i ba gyfeiriad (‘rydym ni’n disgwyl clywed rhywbeth gan y Gweinidog newydd) mae yna bryder bod yr atebolrwydd democrataidd yna yn mynd yn bellach a phellach o’r etholwyr. Gallech ddadlau bod y Cyngor yma yn rhy bell oddi wrth ei etholwyr ond credaf bod rhaid i ni gael cynghorau o faint priodol lle gallant gyflogi a gweithredu. Pan ‘rydych chi’n rhoi cyfrifoldeb i gyngor, mae’n mynd yn fwy na siop siarad wedyn, mae’n mynd yn fwy gweithredol, ond mae cael yr atebolrwydd yna yn bwysig. ‘Rwyf wedi cyfeirio at ein safbwynt ni fel cyngor sir. Credaf fod gennym ni le i weithio ac i ddatblygu syniadau ar yr ardaloedd llesiant sydd gennym lle dylem ni fod yn defnyddio rheini fel fforwm i glywed barn leol a rhannu gwybodaeth yn lleol ond nid wyf yn siŵr – efallai ein bod ni’n cymysgu dau beth yma.”

(3) Cwestiwn gan y Cynghorydd Mike Stevens

“Pam na chaniateir i aelodau gael rhifau ffôn uniongyrchol rhai swyddogion a’u bod felly’n gorfod cysylltu drwy’r ganolfan alwadau?”

Ateb gan y Dirprwy Arweinydd, y Cynghorydd Mair Rowlands

“Byddwch i gyd yn ymwybodol bod y Cyngor wedi datblygu’r Porth Aelodau fel modd i rannu gwybodaeth efo cynghorwyr. Bu grŵp o gynghorwyr yn gweithio efo swyddogion er mwyn adnabod y wybodaeth bwysicaf i’w chynnwys ar y porth, ac un o’r gofynion a gafodd ei adnabod yr adeg hynny gan yr aelodau oedd yr angen am restr gyfredol o swyddogion fesul maes cyfrifoldeb, gan gynnwys cyfeiriad e-bost a rhif ffôn uniongyrchol i allu cysylltu efo nhw. Mae rhestr o swyddogion ar lefel rheolwyr wedi ei adnabod a’i chynnwys ar y Porth ac mae’r wybodaeth yn cael ei diweddaru’n gyson gan adrannau er mwyn sicrhau ei bod yn gyfredol, pan efallai bod swyddogion yn newid.

Gall aelodau ddewis cysylltu efo swyddogion drwy ddefnyddio’r ganolfan alwadau os ydynt yn dymuno gwneud hynny, neu trwy e-bost. Mae modd gweld rhifau ffôn swyddogion hefyd ar gyfeirlyfr yr e-bost ar y Surface. Fodd bynnag, ‘rwy’n annog yr aelodau i ddefnyddio’r rhestr swyddogion sydd ar y porth aelodau yn y lle cyntaf os oes mater sydd angen sylw ganddynt. Hefyd, ‘rwy’n ymwybodol bod is-grŵp o’r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn edrych ar ddatblygu’r Porth ymhellach i’w wneud yn haws i aelodau ei ddefnyddio.”

Cwestiwn Atodol gan y Cynghorydd Mike Stevens

“Oes modd i ni fel cynghorwyr gael rhifau ffôn pob swyddog yn rhywle ar y Porth fel y gallwn gysylltu â hwy yn uniongyrchol?”

Ateb gan y Dirprwy Arweinydd, y Cynghorydd Mair Rowlands

“Mae llawer o swyddogion yn gwneud gwaith maes a ddim ar gael yn eu swyddfeydd ar bob awr o’r dydd a dyna pam weithiau ‘rydym yn cysylltu ar lefel y rheolwyr. Ond ‘rwy’n derbyn eich pwynt. Fe edrychwn i mewn i’r mater i weld sut gallwn ddatblygu’r hyn sydd gennym ar y porth yn barod i’w wneud yn haws i aelodau gyrraedd mwy o staff.”

9. ADOLYGIAD BLYNYDDOL – POLISI TAL Y CYNGOR 2018/19

Cyflwynodd y Dirprwy Arweinydd adroddiad yn argymell i'r Cyngor gymeradwyo Datganiad Polisi Tâl ar gyfer 2018/19.

Yn ystod y drafodaeth, ymatebwyd i gwestiynau gan aelodau mewn perthynas â chyrhaeddiad y Cyngor o ran yr ymrwymiad i dalu cyflog byw i'w staff a'r rhesymeg y tu cefn i'r addasiad i'r polisi costau teithio ar gyfer swyddogion. Hefyd, mewn ymateb i ymholiad, cadarnhawyd na fyddai'r addasiadau i'r polisi costau teithio yn effeithio ar ofalwyr cartref.

PENDERFYNWYD cymeradwyo argymhelliad y Pwyllgor Penodi Prif Swyddogion i fabwysiadu'r Datganiad o Bolisi Tâl drafft ar gyfer 2018/19 yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

10. CYLLIDEB 2018/19 A STRATEGAETH ARIANNOL 2018/19 – 2020/21

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet Cyllid:-

- Adroddiad yn argymell cyllideb i'r Cyngor ei chymeradwyo ar gyfer 2018/19.
- Cynllun tymor canolig i ddygymod â'r bwlch ariannol 2018/19 – 2020/21.
- Penderfyniad drafft y Dreth Cyngor yn seiliedig ar argymhelliad y Cabinet i'r Cyngor (ar sail cynnydd o 4.8%) ynghyd â thablau yn dangos lefel y Dreth Cyngor a'r cynnydd fesul cymuned.

Diolchodd i holl staff yr Adran Gyllid, o dan arweinyddiaeth y Pennaeth Cyllid, am eu gwaith trylwyr drwy gydol y flwyddyn yn paratoi ac yn arwain y Cyngor at sefydlu cyllideb hafal.

Yn ystod y drafodaeth, codwyd y materion a ganlyn:-

- Pryder ynglŷn â'r tan-gyllido o ganlyniad i Fformiwla Barnett a'r angen i gynyddu'r pwysau sy'n cael ei roi ar Lywodraeth Cymru i gael gwell setliad ariannu i Wynedd. Nodwyd bod y sefyllfa bresennol yn anghynaladwy ac awgrymwyd y dylai'r Cyngor hwn anfon llythyr at Lywodraeth Cymru yn galw am adolygiad o'r system drethi yn ei chyfanrwydd. Awgrymwyd hefyd, yn ogystal â'r lobïo parhaus sy'n cael ei wneud gan yr Arweinydd, yr Aelodau Cabinet, y Prif Weithredwr a'r Pennaeth Cyllid, y byddai'n fuddiol gyrru dirprwyaeth o gynghorwyr i lawr i Gaerdydd i gyfarfod y Gweinidog. Anogwyd yr holl aelodau i ddwyn pwysau ar eu Haelodau Cynulliad yn ogystal.
- Y ffaith mai cynnydd o 0.6% yn unig dderbyniwyd yng ngrant y Llywodraeth ar gyfer 2018/19, er i Lywodraeth Cymru dderbyn cynnydd grant o 2.6% gan Lywodraeth San Steffan, a'r angen i wneud yn glir i'r trethdalwyr na fyddai'r Cyngor yn gorfod cynyddu'r Dreth Gyngor petai wedi derbyn grant digonol gan Lywodraeth Cymru.
- Pryder ynglŷn â dull y Llywodraeth o gyllido addysg drwy roi gydag un llaw a thynnu gyda'r llall a'r diffyg cysondeb rhwng negeseuon y Gweinidog a'r hyn sy'n digwydd ar lawr gwlad.
- Yr angen i roi holl drigolion Gwynedd yn ganolog i bob un o wasanaethau'r Cyngor er gwaethaf yr hinsawdd anodd.
- Pryder bod pobl yn ei chael yn gynyddol anodd talu'r Dreth Gyngor a chyfeiriwyd yn benodol at y bobl hynny sydd fymryn uwchlaw'r trothwy hawlio Cymorth Treth y Cyngor.
- Pryder y bydd mwy a mwy o berchnogion tai gwyliau yn trosglwyddo i'r dreth fusnes er mwyn osgoi'r Premiwm Treth Cyngor ar eu tai.
- Pryder am effaith y Premiwm Treth Cyngor ar bobl sy'n ceisio gwerthu tai a etifeddwyd ganddynt yn sgil marwolaeth aelod o'r teulu.
- Bid refeniw i benodi dau arolygwr Treth Cyngor ychwanegol – cadarnhawyd na fyddai'r Pennaeth Cyllid yn derbyn unrhyw gyllid ychwanegol am gyfrifoldeb y dasg

newydd yma, ond y byddai swyddog trethiant fydd yn ymgymryd â'r dyletswyddau goruchwyliaeth ychwanegol yn derbyn cynnydd bychan iawn i adlewyrchu hynny.

- Yr angen i'r Cyngor edrych ar ffyrdd amgen o gynyddu incwm, e.e. drwy godi tâl am wasanaethau ar berchnogion carafanau a chynnig morgeisi i bobl leol sydd angen tai. Nodwyd hefyd bod gorbwyslais ar breifateiddio gwasanaethau pan fyddai'r Cyngor yn gallu gwneud y gwaith ei hun a chael elw ohono.
- Honiadau o wastraff gan y Cyngor. Atebodd y Prif Weithredwr mai'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu oedd y lle i godi materion o'r fath, yn hytrach gwneud honiadau di-sail yn y Cyngor.
- Ffigwr o £190,000 i arolygwyr o dai fforddiadwy – cadarnhawyd nad oedd unrhyw ffioedd yn mynd i gwmnïau allanol.
- Priodoldeb cyfrannu £25,000 i ymateb i Gynllun Wylfa Newydd yn yr hinsawdd ariannol sydd ohoni.

Nododd sawl aelod, er yn anhapus ynglŷn â'r sefyllfa, nad oeddent o'r farn bod gan y Cyngor ddewis ond derbyn y gyllideb yn y sefyllfa sydd ohoni.

PENDERFYNWYD

1. **Sefydlu cyllideb o £242,862,930 ar gyfer 2018/19, i'w ariannu drwy Grant Llywodraeth o £175,127,330 a £67,735,600 o incwm o'r Dreth Cyngor gyda chynnydd o 4.8%.**
2. **Sefydlu rhaglen gyfalaf o £8.389m yn 2018/19 i'w ariannu o'r ffynonellau a nodir yng nghymal 9.4 o'r adroddiad.**
3. **Nodi fod yr Aelod Cabinet dros Gyllid, drwy daflen benderfyniad dyddiedig 13 Tachwedd 2017, wedi cymeradwyo cyfrifiad y symiau a ganlyn ar gyfer y flwyddyn 2018/19 yn unol â'r rheoliadau a luniwyd dan Adran 33 (5) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 ("Y Ddeddf"):-**

(a) **52,083.07 yw'r swm a gyfrifwyd fel Sylfaen drethiannol Gwynedd yn unol â'r Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Cyngor) (Cymru) 1995 fel y'i diwygiwyd fel ei sylfaen Dreth Cyngor am y flwyddyn.**

(b) **Rhan o ardal y Cyngor – Sylfaen drethiannol Cymuned –**

Aberdaron	**558.08**	**Llanddeiniolen**	**1,846.18**
Aberdyfi	**1,004.77**	**Llandderfel**	**513.32**
Abergwyngregyn	**115.92**	**Llanegryn**	**158.47**
Abermaw (Barmouth)	**1,149.17**	**Llanelltyd**	**289.10**
Arthog	**633.10**	**Llanengan**	**2,159.63**
Y Bala	**774.81**	**Llanfair**	**321.03**
Bangor	**3,855.89**	**Llanfihangel y Pennant**	**217.76**
Beddgelert	**332.99**	**Llanfrothen**	**225.29**
Betws Garmon	**136.30**	**Llangelynnin**	**408.83**
Bethesda	**1,669.25**	**Llangywer**	**144.05**
Bontnewydd	**434.36**	**Llanllechid**	**344.45**
Botwnnog	**455.84**	**Llanllyfni**	**1,418.05**
Brithdir a Llanfachreth	**422.14**	**Llannor**	**916.27**
Bryncrug	**342.88**	**Llanrug**	**1,138.32**
Buan	**229.85**	**Llanuwchllyn**	**317.47**
Caernarfon	**3,522.60**	**Llanwnda**	**782.81**
Clynnog Fawr	**448.12**	**Llanycil**	**196.34**

Corris	**306.43**	**Llanystumdwy**	**875.24**
Criccieth	**937.64**	**Maentwrog**	**284.74**
Dolbenmaen	**618.87**	**Mawddwy**	**344.88**
Dolgellau	**1,237.33**	**Nefyn**	**1,467.95**
Dyffryn Ardudwy	**798.44**	**Pennal**	**226.79**
Y Felinheli	**1,152.14**	**Penrhyndeudraeth**	**780.08**
Ffestiniog	**1,742.49**	**Pentir**	**1,138.01**
Y Ganllwyd	**89.93**	**Pistyll**	**253.87**
Harlech	**787.85**	**Porthmadog**	**2,054.96**
Llanaelhaearn	**450.97**	**Pwllheli**	**1,758.31**
Llanbedr	**321.91**	**Talsarnau**	**325.14**
Llanbedrog	**714.05**	**Trawsfynydd**	**506.72**
Llanberis	**772.34**	**Tudweiliog**	**469.37**
Llandwrog	**1,017.19**	**Tywyn**	**1,623.87**
Llandygai	**968.30**	**Waunfawr**	**573.82**

sef y symiau a gyfrifwyd fel symiau Sylfaen y Dreth Gyngor ar gyfer y flwyddyn ar gyfer tai annedd yn y rhannau hynny o’i ardal lle bo un eitem arbennig neu fwy’n berthnasol.

4. Bod y symiau a ganlyn yn cael eu cyfrifo yn awr gan y Cyngor ar gyfer y flwyddyn 2018/19 yn unol agAdrannau 32 i 36 o’r Ddeddf:-

(a) £360,509,480	**Sef cyfanswm y symiau y mae’r Cyngor yn eu hamcangyfrif ar gyfer yr eitemau a nodwyd yn Adran 32(2)(a) i (e) o’r Ddeddf (gwariant gros).**
(b) £115,832,220	**Sef cyfanswm y symiau y mae’r Cyngor yn eu hamcangyfrif ar gyfer yr eitemau a nodwyd yn Adran 32(3)(a) i (c) o’r Ddeddf (incwm).**
(c) £244,677,260	**Sef y swm sy’n cyfateb i’r gwahaniaeth rhwng cyfanswm 3(a) uchod a chyfanswm 3(b) uchod, a gyfrifwyd gan y Cyngor, yn unol ag Adran 32(4) o’r Ddeddf, fel ei ofynion cyllideb ar gyfer y flwyddyn (cyllideb net).**
(ch) £174,734,334	**Sef cyfanswm y symiau y mae’r Cyngor yn amcangyfrif y byddant yn daladwy yn ystod y flwyddyn i’w gronfa ar gyfer cyfan o’r Dreth Annomestig Genedlaethol a Grant Cynnal Refeniw, llai amcangyfrif o’r gost i’r Cyngor o ryddhad dewisol o’r dreth annomestig a ganiateir.**
(d) £1,342.91	**Sef y swm yn 3(c) uchod llai’r swm yn 3(ch) uchod, y cyfan wedi ei rannu gan y swm a nodir yn 2(a) uchod, a gyfrifwyd gan y Cyngor yn unol ag Adran 33(1) o’r Ddeddf, sef swm sylfaenol ei Dreth Cyngor am y flwyddyn (treth Cyngor Gwynedd a threth gyfartalog cynghorau cymuned).**
(dd) £2,207,330	**Sef cyfanswm yr holl eitemau arbennig y cyfeirir atynt yn Adran 34(1) o’r Ddeddf (praeseptau’r cynghorau cymuned).**

(e) £1,300.53 **Sef y swm yn 3(d) uchod llai'r canlyniad a geir wrth rannu'r swm yn 3(dd) uchod â'r swm yn 2(a) uchod, a gyfrifwyd gan y Cyngor, yn unol ag Adran 34(2) fel swm sylfaenol ei Dreth Cyngor am y flwyddyn ar gyfer tai annedd yn y rhannau hynny o'i ardal lle nad oes unrhyw eitem arbennig yn berthnasol (Band D ar gyfer treth Cyngor Gwynedd yn unig).**

(f) Ar gyfer rhannau o ardal y Cyngor –

Aberdaron	1,327.41	Llanddeiniolen	1,314.88
Aberdyfi	1,335.32	Llandderfel	1,318.06
Abergwyngregyn	1,326.41	Llanegryn	1,332.08
Abermaw (Barmouth)	1,348.04	Llanelltyd	1,326.47
Arthog	1,319.48	Llanengan	1,323.68
Y Bala	1,331.51	Llanfair	1,341.02
Bangor	1,399.26	Llanfihangel y Pennant	1,349.92
Beddgelert	1,327.26	Llanfrothen	1,328.49
Betws Garmon	1,319.61	Llangelynnin	1,324.50
Bethesda	1,340.70	Llangywer	1,328.30
Bontnewydd	1,338.52	Llanllechid	1,322.30
Botwnnog	1,312.60	Llanllyfni	1,328.99
Brithdir a Llanfachreth	1,314.74	Llannor	1,318.71
Bryncrug	1,335.53	Llanrug	1,337.43
Buan	1,316.85	Llanuwchllyn	1,332.03
Caernarfon	1,356.88	Llanwnda	1,332.47
Clynnog Fawr	1,327.31	Llanycil	1,320.90
Corris	1,324.79	Llanystumdwy	1,317.67
Criccieth	1,338.92	Maentwrog	1,321.78
Dolbenmaen	1,319.92	Mawddwy	1,324.89
Dolgellau	1,344.17	Nefyn	1,341.78
Dyffryn Ardudwy	1,337.78	Pennal	1,326.99
Y Felinheli	1,330.91	Penrhyndeudraeth	1,346.68
Ffestiniog	1,415.31	Pentir	1,344.47
Y Ganllwyd	1,333.89	Pistyll	1,334.01
Harlech	1,389.38	Porthmadog	1,328.42
Llanaelhaearn	1,355.97	Pwllheli	1,342.05
Llanbedr	1,344.62	Talsarnau	1,362.04
Llanbedrog	1,325.46	Trawsfynydd	1,336.05
Llanberis	1,331.60	Tudweiliog	1,313.31
Llandwrog	1,347.72	Tywyn	1,355.03
Llandygai	1,322.64	Waunfawr	1,321.44

sef y symiau a geir trwy ychwanegu symiau'r eitem neu eitemau arbennig sy'n berthnasol i dai annedd yn y rhannau hynny o ardal y Cyngor y cyfeiriwyd atynt uchod, at y swm a geir yn 3(e) uchod wedi'u rhannu ym mhob achos gan y swm yn 2(b) uchod, a gyfrifwyd gan y Cyngor yn unol ag Adran 34(3) o'r

Ddeddf, fel symiau sylfaenol ei Dreth Gyngor am y flwyddyn ar gyfer tai annedd yn y rhannau hynny o'i ardal lle bo un eitem arbennig neu fwy'n berthnasol.

(ff) Ar gyfer rhannau o ardal y Cyngor, y ffigyrau a nodir yn Atodiad 1, sef y symiau a geir trwy luosi'r symiau yn 3(f) uchod â'r rhif sydd yn ôl y cyfrannau a nodir yn Adran 5 (1) o'r Ddeddf, yn berthnasol i dai annedd a restrir mewn band prisio arbennig wedi'i rannu â'r rhif sydd yn ôl y cyfrannau hynny'n berthnasol i dai a restrir ym mand prisio D, a gyfrifir gan y Cyngor, yn unol ag Adran 36(1) o'r Ddeddf, yn symiau sydd i'w hystyried ar gyfer y flwyddyn ar gyfer y categorïau o dai annedd a restrir yn y gwahanol fandiau prisio.

5. Nodi ar gyfer y flwyddyn 2018/19 fod Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru wedi nodi'r symiau a ganlyn mewn praesept a roddwyd i'r Cyngor, yn unol ag Adran 40 o'r Ddeddf ar gyfer pob un o'r categorïau o dai annedd a ddangosir isod:

Band A	**Band B**	**Band C**	**Band D**	**Band E**	**Band F**	**Band G**	**Band H**	**Band I**
172.08	200.76	229.44	258.12	315.48	372.84	430.20	516.24	602.28

6. Wedi pennu'r cyfanswm ym mhob achos o'r symiau 3(ff) a 4 uchod, bod y Cyngor, yn unol ag Adran 30(2) o'r Ddeddf trwy hyn, yn pennu'r symiau a nodir yn Atodiad 2 ar gyfer y Dreth Gyngor yn y flwyddyn 2018/19 ar gyfer pob categori o dai annedd a ddangosir yn yr Atodiad.

11. RHEOLAETH TRYSORLYS – DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLAETH TRYSORLYS, STRATEGAETH DARPARIAETH LLEIAFSWM REFENIW A STRATEGAETH FUDDSODDIAD FLYNYDDOL AR GYFER 2018/19

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet Cyllid adroddiad yn gofyn i'r Cyngor fabwysiadu'r strategaeth arfaethedig.

Gan gyfeirio at y ffaith bod y Cyngor hwn yn rhoi benthyciadau i awdurdodau lleol yn Lloegr, holwyd oedd yna berygl y gallai rhai o'r cynghorau hynny fynd yn fethdalwyr. Mewn ymateb, eglurodd y Pennaeth Cyllid fod y cynghorau hynny yn cael eu credyd-raddio a bod y risg wedi ei wasgaru'n eang. Hefyd, 'roedd y benthyciadau yn rhai dros dro ac 'roedd bron yn amhosib' i gyngor fynd yn fethdalwr oherwydd y gallai godi mwy o dreth.

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys, a'r Strategaeth Buddsoddi Flynyddol am 2018/19 (Atodiad A i'r adroddiad), y Dangosyddion Darbodus (Atodiad B), y Datganiad Darpariaeth Lleiafswm Refeniw (Atodiad C) a'r trefniant uno gyda'r Gronfa Bensiwn ar gyfer buddsoddi llif arian dyddiol.

12. CYNLLUN CYNGOR GWYNEDD 2018/23

Cyflwynodd yr Arweinydd adroddiad yn gwahodd y Cyngor i fabwysiadu Cynllun Cyngor Gwynedd 2017/23.

Diolchwyd i'r swyddogion am eu holl waith yn paratoi'r adroddiad. Ymddiheurwyd bod cynllun yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol wedi'i adael allan o'r Cynlluniau Adran trwy amryfusedd. 'Roedd yr aelodau wedi derbyn copi ar wahân a byddai'r ddogfen wedi'i hymgorffori yn y fersiwn terfynol o Gynllun y Cyngor fydd yn cael ei gyhoeddi. Byddai

angen cywiro rhai mân wallau golygyddol hefyd ynghyd ag ychwanegu paragraff yn datgan bod yr holl faterion yn y cynllun yn cyd-fynd â Strategaeth Ariannol y Cyngor, er y gallai fod yn amhosib' gwireddu'r holl flaenoriaethau oherwydd y cyd-destun ariannol.

Yn ystod y drafodaeth, codwyd y materion a ganlyn:-

- Nodwyd bod rhieni wedi derbyn neges destun gan bennaeth ysgol gynradd ar ôl 9yb ar ddau achlysur yn ddiweddar yn dweud bod yr ysgol yn cau oherwydd diffyg nwy ac yn gofyn iddynt ddychwelyd i nôl eu plant. Holwyd pam na allai'r rhieni gael gwybod am sefyllfaoedd fel hyn ynghynt gan fod yr ysgol yn gwybod am y broblem nwy cyn 9yb. Atebodd yr Arweinydd mai mater i'r Llywodraethwyr oedd hyn.
- Holwyd a oedd gan Dîm Derwen gynlluniau i ymestyn eu meini prawf i sicrhau bod pob plentyn ag anableddau yng Ngwynedd yn gallu manteisio ar wasanaeth arbenigol sy'n cael ei gynnig ganddynt. Nododd yr Arweinydd y byddai'n cyfeirio'r cwestiwn ymlaen i'r Tîm ac y byddai'r aelod yn derbyn yr ateb yn uniongyrchol.
- Holwyd faint o bwysau mae'r Cyngor yn rhoi i sicrhau cyflenwad digonol o dai ar rent. Atebodd yr Arweinydd fod mater tai yn flaenoriaeth sylfaenol ganddo a bod trafodaethau wedi digwydd eisoes gyda chymdeithasau tai i symud hyn ymhellach. O adnabod lle mae'r angen a beth ydi'r angen, gellid ymchwilio i sut y gall y Cyngor gynorthwyo'r cymdeithasau tai ac 'roedd yn awyddus i weld adeiladau ar eu traed ac wedi eu gosod.
- Mewn ymateb i ymholiad, nododd yr Arweinydd nad rhestr o ddymuniadau'n unig oedd y cynllun a bod yna lawer mwy o fanylder i'w gael ar y cynlluniau unigol na'r hyn a gynhwyswyd yn y ddogfen. Cynllun gweithredu ydoedd ac 'roedd yna ddatblygu ar fanylion. Byddai'n cael ei ddatblygu'n gyson ac o bosib' y byddai yna newid cyfeiriad.
- Holwyd a gysylltwyd â'r Adran Gynllunio ynglŷn â Blaenoriaeth Gwella 4 – Sicrhau mwy o gyflenwad o dai addas ar gyfer ein trigolion. Atebodd yr Arweinydd fod y polisi cynllunio wedi'i drafod fel mater cwbl ar wahân. 'Roedd materion cynllunio yn effeithio ar faterion fel hyn, ond nid oedd gan y Cyngor ddewis ond gweithredu o fewn ei bolisïau. 'Roedd y cwestiwn cynllunio wedi codi yn y trafodaethau ar dwf economaidd ac 'roedd cynllunio yn cyffwrdd â phopeth. Os oedd polisïau cynllunio'r Cyngor yn rhy gaeth, 'roedd lle i adolygu rhain hefyd a gallai'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd edrych arnynt.
- Mynegwyd pryder bod polisïau cynllunio lleol yn aml yn cael eu cyfyngu gan bolisïau cenedlaethol a hynny'n cael ei adlewyrchu ym mhenderfyniadau Arolygwyr Cynllunio.
- Croesawyd y cynllun peilot 'Plant yn Gyntaf' yn ardal Maesgeirchen, Bangor a mynegwyd dymuniad i weld y cynllun yn cael ei ymestyn i ardaloedd difreintiedig eraill ym Mangor fel Stad Maestryfan, Tai Stesion a Choed Mawr. Atebodd yr Arweinydd ei fod yn tybio bod y cynllun hwn wedi'i ariannu gan y Llywodraeth ac felly'n ddibynnol ar gyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru, ond ei fod yn derbyn y sylw.
- Mynegwyd siomedigaeth mai ond 86 o'r 245 o dai a ganiatawyd ym Mhenrhosgarnedd oedd yn dai fforddiadwy.
- Nodwyd bod y cynllun yn cyfeirio at yr hyn mae'r adrannau unigol wedi'i gyflawni a mynegwyd dymuniad i weld mwy o bwyslais ar gydweithio rhwng yr adrannau.
- Mewn ymateb i ymholiad, cadarnhaodd yr Arweinydd bod ganddo lwyr ffydd bod ail-fodelu'r Gwasanaeth Ieuenctid am roi gwell darpariaeth i gyfarch anghenion pobl ifanc y sir, ond y bydd angen cadw golwg ar sut mae'n gweithredu a beth fydd canlyniad y trefniadau newydd.
- Mewn ymateb i ymholiad, eglurodd yr Arweinydd na allai warantu y byddai Amgueddfa Lloyd George, Llanystumdwy yn agored am byth, ond y mawr obeithiai y byddai'n parhau. 'Roedd yn fwy o gyfrifoldeb cenedlaethol nag yn gyfrifoldeb i'r Cyngor hwn yn unig, a phe gallai'r Cyngor gynnig unrhyw gymorth i sicrhau dyfodol

yr amgueddfa, byddai'n gwneud hynny. Holwyd pa gynnydd a wnaed o ran chwilio am arian tuag at sefydlu'r adeilad fel amgueddfa genedlaethol. Atebodd yr Arweinydd y gallai ddod yn ôl gyda mwy o fanylion ar unrhyw gamau sy'n cael eu cymryd.

- Holwyd sut y byddai tynnu arian oddi ar y Mudiad Ffermwyr Ifanc yn gwella cefnogaeth i blant a phobl ifanc yng nghefn gwlad. Atebodd yr Arweinydd y byddai'r drefn newydd yn targedu mwy o bobl ifanc nag oedd yn cael eu cynnwys yn flaenorol. Ychwanegodd fod y Cyngor wedi ymestyn eu cynhaliaeth am flwyddyn yn barod ac yn mynd i ymestyn am 9 mis arall a hefyd wedi cynnig cefnogaeth y Gwasanaeth Adfywio i geisio eu cynorthwyo i wynebu'r toriad.

PENDERFYNWYD mabwysiadu Cynllun Cyngor Gwynedd 2018/23.

13. AROLWG O DREFNIADAU ETHOLIADOL CYNGOR GWYNEDD

Cyflwynodd y Dirprwy Arweinydd adroddiad yn gwahodd y Cyngor i ymateb i gynigion drafft y Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol ar gyfer yr arolwg o drefniadau etholiadol ar gyfer Cyngor Gwynedd.

Yn ystod y drafodaeth, cyflwynwyd y sylwadau a ganlyn:-

- Bod cynigion drafft y Comisiwn yn mynd yn erbyn argymhellion y Cyngor hwn a'r cynghorau cymuned.
- Pryder ynglŷn ag uno rhai wardiau – cadarnhaodd y Prif Weithredwr y byddai'n cyflwyno dadl gref i'r Comisiwn yn erbyn etholaethau dau aelod.
- Pryder bod yr amserlen ar gyfer ymateb i gynigion drafft y Comisiwn mor dynn.
- Aneglurder ynglŷn â'r hyn sydd wedi'i gytuno ynglŷn â Ward Abersoch a rhai wardiau eraill ac, yn wyneb hynny, awgrymwyd gwrthod adroddiad y Comisiwn yn ei gyfanrwydd. Atebodd y Prif Weithredwr nad oedd gwrthod yr adroddiad yn opsiwn a'r unig ddewis arall oedd cadarnhau'r cynigion gwreiddiol a roddwyd gerbron y Comisiwn ym Mehefin 2017. Fodd bynnag, 'roedd yr argymhelliad i gynnal trafodaethau gyda'r aelodau lleol yn y lleoedd hynny lle mae'r aelodau lleol yn ystyried y byddai'n ddarbodus cynnig dewis amgen yn rhoi cyfle i aelodau yn yr ardaloedd hynny gael gwell canlyniad.
- Pryder y byddai cynnwys Llanfrothen oddi fewn i Ward Tremadog yn golygu y byddai'r ward newydd yn cynnwys rhannau o 4 cymuned wahanol ac yn pontio ardaloedd Dwyfor a Meirionnydd.
- Nad oedd rhai o gynigion y Comisiwn yn cymryd y ffin naturiol rhwng wardiau i ystyriaeth.
- Bod cynnig y Comisiwn i gadw Ward Dyffryn Ardudwy fel y mae ac uno Wardiau Llanbedr a Harlech yn well na'r hyn roddwyd ymlaen gan y Cyngor yn wreiddiol, sef uno Dyffryn Ardudwy gyda Llanbedr. Atebodd y Prif Weithredwr, petai aelodau'n teimlo bod rhai o gynigion y Comisiwn yn rhagori ar yr hyn a roddwyd gerbron gan y Cyngor, y gellid peidio gwthio cynigion y Cyngor mor gryf, ond bod angen y drafodaeth.

PENDERFYNWYD

(a) Bod y Cyngor yn cytuno i ymateb drwy ail ddatgan cynigion y Cyngor a phwyso'r Comisiwn i dderbyn yr hyn oedd yn ein cynigion gwreiddiol, ond gan awdurdodi'r Prif Weithredwr i gynnal trafodaethau gydag aelodau lleol yn y lleoedd hynny lle mae'r aelodau lleol yn ystyried y byddai'n ddarbodus cynnig dewis amgen, ac awdurdodi'r Cabinet i gynnwys y dewis amgen hwnnw yn yr ymateb ffurfiol os yw'r holl aelodau lleol yn unfrydol yn eu barn.

(b) Bod y Cyngor yn awdurdodi'r Cabinet i awgrymu enwau gwahanol ar gyfer wardiau i'r hyn sydd yn nghynigion y Comisiwn os oes dymuniad lleol i wneud hynny.

14. CALENDR PWYLLGORAU 2018/19

Cyflwynodd y Dirprwy Arweinydd galendr ar gyfer dyddiadau cyfarfodydd y Cyngor ar gyfer 2018/19.

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r Calendr Pwyllgorau ar gyfer 2018/19.

15. RHYBUDDION O GYNNIG

Cyflwynwyd y rhybudd o gynnig a ganlyn gan y Cynghorydd Elin Walker Jones o dan Adran 4.20 y Cyfansoddiad, ac fe'i eiliwyd:-

"Mae'r Cyngor hwn yn nodi bod:

- **Llygredd plastig yn broblem amgylcheddol enfawr sydd yn peryglu bywyd morol.**
- **12.7 miliwn tunnel o blastig yn mynd i mewn i'n moroedd bob blwyddyn. Mae hyn gyfwerth â llond tryc o wastraff bob munud.**
- **Darnau o blastig yn achosi marwolaeth miliwn o adar môr a 100,000 o famaliaid dyfrol, yn ôl UNESCO.**
- **Gwastraff plastig yn bla ar dirwedd, traethau a moroedd prydferth Cymru.**

Noda'r Cyngor ymhellach bod:

- **Gweithrediad arloesol Cymru o godi ffi ar fagiau siopa untro wedi arwain at ostyngiad o 71% yn nefnydd bagiau untro o fewn tair blynedd gyntaf y cynllun.**
- **Mudiadau amgylcheddol rhyngwladol megis Greenpeace wedi galw'n ddiweddar ar Lywodraeth Cymru i gymryd camau i godi toll ar wastraff plastig megis cwpanau coffi na ellir eu hailgylchu.**
- **Y Cynulliad wedi pleidleisio o blaid gwelliant Plaid Cymru yn ddiweddar i gefnogi cynlluniau i godi toll ar blastigion untro yng Nghymru.**

Mae'r Cyngor hwn yn galw ar Lywodraeth Cymru:

I weithredu ar frys er mwyn gweithredu toll ar blastigion untro yng Nghymru ac hefyd i ystyried codi toll ar bob plastig i helpu sicrhau bod moroedd Cymru yn iach, yn ddiogel, yn gynhyrchiol ac yn fioamrywiol."

Mynegwyd cefnogaeth gref i'r cynnig gan sawl aelod a chynigiwyd ychwanegu'r geiriad a ganlyn at y cynnig gwreiddiol:-

"Ein bod yn cynnal ymchwiliad i ddefnydd Cyngor Gwynedd o blastigion defnydd untro er mwyn asesu sut a ble y gallwn leihau'r defnydd hwnnw gyda'r nod o ddod yn gyngor di-blastig."

Cytunodd cynigydd y cynnig gwreiddiol i ddiwygio'r cynnig ar y llinellau yma gyda chydsyniad y Cyngor.

Diolchwyd i Cadw Gymru'n Daclus am drefnu sesiwn glanhau Traeth Porth Neigwl yn ddiweddar.

PENDERFYNWYD
Mae'r Cyngor hwn yn nodi bod:

- **Llygredd plastig yn broblem amgylcheddol enfawr sydd yn peryglu bywyd morol.**
- **12.7 miliwn tunnel o blastig yn mynd i mewn i'n moroedd bob blwyddyn. Mae hyn gyfwerth â llond tryc o wastraff bob munud.**
- **Darnau o blasting yn achosi marwolaeth miliwn o adar môr a 100,000 o famaliaid dyfrol, yn ôl UNESCO.**
- **Gwastraff plastig yn bla ar dirwedd, traethau a moroedd prydferth Cymru.**

Noda'r Cyngor ymhellach bod:

- **Gweithrediad arloesol Cymru o godi ffi ar fagiau siopa untro wedi arwain at ostyngiad o 71% yn nefnydd bagiau untro o fewn tair blynedd gyntaf y cynllun.**
- **Mudiadau amgylcheddol rhyngwladol megis Greenpeace wedi galw'n ddiweddar ar Lywodraeth Cymru i gymryd camau i godi toll ar wastraff plastig megis cwpanau coffi na ellir eu hailgylchu.**
- **Y Cynulliad wedi pleidleisio o blaid gwelliant Plaid Cymru yn ddiweddar i gefnogi cynlluniau i godi toll ar blastigion untro yng Nghymru.**

Mae'r Cyngor hwn yn galw ar Lywodraeth Cymru:

I weithredu ar frys er mwyn gweithredu toll ar blastigion untro yng Nghymru ac hefyd i ystyried codi toll ar bob plastig i helpu sicrhau bod moroedd Cymru yn iach, yn ddiogel, yn gynhyrchiol ac yn fioamrywiol.

Ein bod yn cynnal ymchwiliad i ddefnydd Cyngor Gwynedd o blastigion defnydd untro er mwyn asesu sut a ble y gallwn leihau'r defnydd hwnnw gyda'r nod o ddod yn gyngor di-blastig.

16. YMATEBION I RYBUDDION O GYNNIG BLAENOROL

Cyflwynwyd, er gwybodaeth:-

(a) Llythyr gan y Swyddfa Dramor a'r Gymanwlad, mewn ymateb i rybudd o gynnig y Cynghorydd Dyfrig Siencyn i gyfarfod 14 Rhagfyr, 2017 mewn perthynas â'r sefyllfa yng Nghatalwnia.
(b) Llythyr gan Lywodraeth Cymru, mewn ymateb i rybudd o gynnig y Cynghorydd Owain Williams i gyfarfod 14 Rhagfyr, 2017 mewn perthynas ag addysgu hanes Cymru.
(c) Llythyr gan Lywodraeth Cymru, mewn ymateb i rybudd o gynnig y Cynghorydd Craig ab Iago i gyfarfod 14 Rhagfyr, 2017 mewn perthynas â Chredyd Cynhwysol.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys y llythyrau.

Dechreuodd y cyfarfod am 2.00 y.h. a daeth i ben am 5.40 y.h.

____

CADEIRYDD